

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın Bekir PAKDEMİRLİ tarafından Anayasa'nın 98 inci ve İçtüzüğü'nün 99 uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ve talep ederim. 02.11.2020

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

HDP Grup Başkanvekili

Siirt Milletvekili

Uzun süredir doğaya verdiği zarar ve insanların yaşam alanını riske ettiği gerekçesiyle gündem olan Ilısu Barajı rüşvet davasında da, beraat edilerek dosyaları istinafa gönderilen aralarında kadastro memurlarının da bulunduğu 21 kişinin aldığı rüşvet görüntülerine ulaşıldığı bilgisi kamuoyuna yansımıştır.

Tepkilere rağmen yapımı tamamlanan Ilısu Barajı, başta Dicle Nehri olmak üzere çevre illerde bulunan birçok akarsu, vadi ve tarihi mekânı su altında bırakmıştır. Hasankeyf Koordinasyonunun raporuna göre, mezra ve köylerle beraber toplamda 199 yerleşim alanı su altında kalmıştır. Baraj yapımıyla yerleşim yerleri ve tarım arazilerinin su altında kalmasıyla hak sahiplerine verilen kamulaştırma bedelleri, bugüne kadar hep tartışma konusu olmuştur. Zorunlu kamulaştırmalarda özellikle iktidara yakınlığı ile bilinen isimlerin en yüksek kamulaştırma bedellerini aldığı küçük arazilere sahip köylülere ise çok düşük bedeller ödendiği iddiaları da söz konusudur. Bölgede kamulaştırma bedellerine ilişkin açılan birçok dava ise henüz sonuçlanmamıştır. Davalar sürerken, Ilısu Barajı yapımı sırasında yapılan zorunlu kamulaştırmalarda, bazı memurların hak sahiplerinden rüşvet aldığı yönünde ciddi iddialar mevcuttur. Siirt Kurtalan ilçe sınırındaki Botan Çayı kenarında bulunan Yokuşbağlar (Sûskê) köyüne bağlı Çiçek Yurdu (Motît) Mezrası'nda yapılan arazilerin bedellerine ilişkin ortaya çıkan rüşvete dair 2014 yılında açılan soruşturmanın ardından aralarında dönemin Siirt Tapu Kadastro Müdürlüğü'nde görevli memur olan O. K.'nin de bulunduğu 21 kişi hakkında "Rüşvet alıp ve vermek" suçundan 2017'de dava açılmıştır. Söz konusu olaya dair Tapu Kadastro Memuru O.K. Yetki Kontrol Mühendisi O.B. ve H.G. eski kadastro müdürü M.E. ile Mardin Kadastro Müdürü A.A.'nın yanı sıra köylüler tapusuz, senetsiz ve zilyetlikten olan gayrimenkulleri, para karşılığında menfaat sağlayarak kendi aralarında belirledikleri kişilere ayrı ayrı paylaştırdıkları dile getirilen iddialardandır. 2014 yılında Siirt Tapu Müdürlüğü binasında köyde kadastro çalışması yapan memur O.K. ile altı

köylünün bir araya geldiğine yer verilen iddianamede, rüşvet verenler arasında olan köylülerden birinin gizli kamera kaydına aldığı görüşmenin detayları da yer almıştır. Bahse konu görüntülerde memurun 6 milyon 400 bin TL'lik kamulaştırma bedelinin üçte birini talep ettiği beyanı yer almaktadır. Yargılamanın gerçekleştirildiği mahkeme ise gizli kayda dayalı delili geçerli saymadığı için 21 sanık beraat etmiştir. Her ne kadar gizli kamera kaydı kanuna uygun delil sayılmasa da, başkaca hiçbir delilin incelenmemiş olması ve yeterli soruşturmanın yürütülmemiş olması kamuoyunda kaygı ile karşılanmıştır. Dosya hâlihazırda istinaf aşamasındadır.

Bu bağlamda;

- 1- Bakanlığınız Ilısu Barajının yapımı esnasında ortaya çıkan rüşvet iddialarına dair hangi çalışmayı yürütmüştür?
- 2- Haklarında rüşvet aldıkları iddia edilen memurlar hakkında herhangi bir idari soruşturma başlatılmış mıdır? Soruşturma başlatılmadıysa gerekçesi nedir? Şayet başlatılmış bir soruşturma var ise akıbeti nedir?
- 3- Rüşvet iddiasına dair yürütülen yargılama aşamalarında Bakanlığınızın dahli olmuş mudur?
- 4- Köylülerden rüşvet alındığına dair iddiaların mevcudiyeti ve dahi bir dava açılmış olması karşısında Bakanlık müfettişleri sorumlu memurlar ve yürütülen ihale sürecine dair bir inceleme yapmış mıdır? Şayet bu yönde bir çalışma gerçekleşiyse elde edilen bulgular ne şekildedir?
- 5- Her ne kadar sanıklar hakkındaki iddialar gizli kamera kaydına alınmış olduğu gerekçesiyle yerel mahkemece kabul edilmese de, Bakanlığınız mevcut karine karşısında neden harekete geçmemiş ve rüşvet iddialarından doğan zararın tazmini yönünde bir adım atmamıştır?
- 6- Beraat eden 21 sanık hakkındaki dava henüz kesinleşmemiş olup, yargılamanın bundan sonraki aşamalarının sağlıklı bir şekilde yürütülmesi sağlanacak mıdır?
- 7- Bakanlığınız bünyesinde gerçekleştirilen ihale, kamulaştırma ve sair çalışma başlıklarında, kurumlarda meydana gelen rüşvet suçlarına dair nasıl tedbirler alınacaktır? Rüşvetin önlenmesi için hangi çalışmaları yürütüyorsunuz?